

PERSBERICHT

De vertegenwoordiging van Nederland in de wereld: een pleidooi voor versterking

24 mei 2017

De staat van het Nederlandse netwerk van diplomatieke missies in de wereld is zorgwekkend en verdient dringend versterking. Dat stelt de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) in het vandaag verschenen briefadvies 'De vertegenwoordiging van Nederland in de wereld'. De AIV schat dat structureel ten minste een bedrag van EUR 70-80 miljoen per jaar nodig is om de ergste knelpunten weg te nemen.

De AIV stelt vast dat de internationale omgeving van Nederland door een aantal ontwikkelingen en vraagstukken sterk is gewijzigd. Voorbeelden daarvan zijn de toegenomen migratieproblematiek, de verwevenheid tussen interne en externe onveiligheid, het streven naar duurzaamheid en ook de bilateralisering van de Europese politiek. Het takenpakket van de hedendaagse ambassades, consulaten en vertegenwoordigingen bij internationale organisaties is aanzienlijk breder en complexer geworden, terwijl aan de uitvoering van specifieke taken hogere eisen worden gesteld. Vrijwel alle Nederlandse ministeries onderhouden internationale betrekkingen en de verantwoordelijkheden van Buitenlandse Zaken voor facilitering en coördinatie zijn ook daardoor sterk gegroeid.

De afgelopen jaren is sterk bezuinigd op de Nederlandse presentie in het buitenland. Het aantal en de bezetting van de buitenlandse vertegenwoordigingen is ingekrompen. Het postennetwerk van Nederland is verkleind en verzwakt. De veronderstelling dat versnelde wereldwijde communicatie de fysieke aanwezigheid in het buitenland minder belangrijk maakte is onjuist gebleken. Aanwezigheid ter plaatse is nodig voor effectieve beïnvloeding van buitenlandse regeringen en het openen van deuren voor Nederlandse bedrijven. Persoonlijke betrekkingen met regeringsvertegenwoordigers en netwerken met lokale spelers moeten goed worden onderhouden. Dit kan niet op afstand vanuit Den Haag gebeuren. Een groot aantal ambassades is thans onderbezet. Buitenlandse Zaken moet zowel voor de posten als voor het departement in Den Haag een groot beroep doen op stagiairs, thans 736, om de gaten te vullen.

Een versterking van het postennetwerk van Nederland en vooral meer ondersteunende functies op de ambassades zijn nodig om de belangen van ons land goed te behartigen. Dit raakt niet alleen het ministerie van Buitenlandse Zaken, maar ook vele andere vakdepartementen.

Bij de noodzakelijke versterking van posten adviseert de AIV prioriteit te geven aan (1) de posten in die landen die gelegen zijn in de ring van instabiliteit aan de oost- en zuidflank van Europa en (2) de Nederlandse vertegenwoordigingen in de EU-lidstaten. Versterking van de posten aan de randen van Europa is vooral nodig in het kader van het Nederlands beleid dat is gericht op de voorkoming van conflicten, stabilisatie van zeer instabiele gebieden, betere beheersing van migratiestromen, en bestrijding van diverse vormen van internationale criminaliteit.

De door de AIV noodzakelijk geachte investering van Euro 70 tot 80 miljoen per jaar is, gemeten naar de omvang van de totale rijksbegroting bescheiden. Zij levert echter wel een groot

maatschappelijk nut op in termen van veiligheid, consulaire ondersteuning van burgers, bevordering van de financieel-economische belangen en andere gewichtige belangen en waarden van Nederland.